

Tapaustutkimus: Häiritsevä tapahtuma Itäkeskuksen uimahallissa liittyen "Suomi ensin" -aktivisteihin

Kuva: [Daniel Sinoca](#), [Unsplash](#)

Liikkukaa ® 2023 Erasmus+ Monitora

Tapaustutkimus 2 Monitora 2023

Tämä tapaustutkimus on osa suurempaa EU Erasmus+ Monitora-projektissa tehtyä tutkimusta. Tutkimus koostuu 20 haastattelusta ja 2 tapaustutkimuksesta kussakin kumppanimaassa. Tutkimusta koordinoi ja arvioi Liègen yliopisto.

Projektin kumppanit ovat:

- UISP APS (Italia)
- Kansainvälinen urheilu- ja kulttuuriliitto - ISCA (Tanska)
- Egyutt Az Interkulturalis Akcioert Alapitvány united Against Racism (Unkari)
- Liègen yliopisto (Belgia)
- Liikkukaa Ry - Sports For All (Suomi)
- Stop Racism In Sport (Belgia)

Liikkukaa - Sports For All suorittaa tutkimuksen Suomessa tutkijoiden, sosiologien ja organisaatiokonsulttien tiimin avulla. Yleisten kahdenkymmenen haastattelun lisäksi erillisiä haastatteluja on tehty mukana olevien instituutioiden kanssa tapaustutkimuksia varten. Haastattelut ja tapaustutkimukset ovat suorittaneet: Jean-Marc Alingue, Susheela Daniel, Nordic Diversity Trainers, Kirsi Mutshipule, Rasmus Ry ja Christian Thibault.

Tapaustutkimus: Häiritsevä tapahtuma Itäkeskuksen uimahallissa liittyen "Suomi ensin" -aktivisteihin

Tausta:

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH) ja Jyväskylän yliopiston edustaja yhteistyössä Opetushallituksen kanssa suorittivat valtakunnallisen uimataitotutkimuksen vuonna 2022 (SUH, 2023).

Tutkimuksessa selvisi, että huimat 45% kuudesluokkalaisista ei omannut riittäviä uimataitoja tai ei osannut uida ollenkaan, ja edelleen on ikäryhmiä, joilla on riittämättömät uimataidot, mikä herättää huolta lasten turvallisuudesta vesiympäristöissä. Suomen Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) huomasi myös tämän ongelman valvoessaan palveluja. Tukesille ilmoitetut raportit osoittivat, että lasten riittämättömät uimataidot johtivat vakaviin veteen liittyviin vaaratilanteisiin ja onnettomuuksiin.

Tukes ja SUH vaativat kiinnittämään enemmän huomiota lasten ja nuorten uimataitojen arviointiin sekä varmistamaan heidän turvallisuutensa vesiympäristöissä. Palveluntarjoajien on ymmärrettävä, että heidän tiloihinsa voi tulla asiakkaita, joilla ei ole uimataitoja, mukaan lukien hieman vanhempia lapsia, ja heidän on oltava valmiita tällaisiin tilanteisiin. On usein määrätty, että alle kymmenenvuotiaat uimarit tai ne, jotka eivät osaa uida, voivat mennä veteen vain vähintään 15-vuotiaan hyvät uimataidot omaavan henkilön seurassa. Siksi kymmenenvuotiaiden uimataitoja ei yleensä arvioida, erityisesti jos heitä seuraa ystävä tai kaksi. Vanhemmat ovat

vastuussa lastensa turvallisuudesta vesiympäristöissä, mikä korostaa vanhempien valppauden tärkeyttä. Tarvittaessa asiakkailta voidaan kysyä heidän uimataitoistaan tai pyydetään näyttämään uimataitonsa. Valvonnan lisäksi on harkittava erilaisia keinoja varmistaakseen, että uimataidottomien ihmisten turvallisuus palvelutilanteissa taataan.

Veden turvallisuuden edistäminen ja varmistaminen, että kaikki Suomessa asuvat voivat olla turvassa vesiympäristöissä, on olennaista, kun otetaan huomioon Suomen kulttuurin ja vapaa-ajan toimintojen vahva keskittyminen järvien, merenrantojen ja saunojen ympärille.

Mitä tapahtui:

Helmikuussa 2017 maahanmuuttovastainen "Suomi ensin" -liike laajensi toimintaansa kaduilta uimahalliin Helsingissä. Tämän tapahtuman aikana joukko Suomi Ensinn -aktivisteja, mukaan lukien Lahden kunnallisvaaliehdokas, järjesti "uimapatrullin" Itäkeskuksen uimahallissa. Oikeistolaisaktivistin selityksen mukaan tämän valvonnan tarkoitus oli vastata Facebook-pyyntöön tutkia uimahallissa ilmoitettuja häiriöitä. Patrullin aikana aktivistit kohtasivat väitetyksi ulkomaalaistaustaisia yksilöitä. Aktivistit tallensivat kokemuksensa vierailusta ja jakoivat ne myöhemmin YouTubeissa. Tämän tapahtuman jälkeen nimettömästi ilmoittautunut henkilö otti yhteyttä Etelä-Suomen Sanomiin ja ilmoitti tehneensä valituksen Helsingin poliisille uimapatrulliin osallistuneiden mahdollisista rikoksista, jotka liittyivät julkisen siveellisyyden, häirinnän, pakottamisen ja järjestyksen rikkomisen kaltaisiin tekoihin. Valittaja vaati tutkintaa tapaukseen, joka sisälsi rotuun, etniseen taustaan ja uskontoon liittyviä piirteitä.

Helsingin poliisi vahvisti, että he olivat vastaanottaneet valituksen tapauksesta. Oikeistolaisaktivistit vähätelivät valitusta merkityksettömänä, kun taas poliisi oli kiinnostunut siitä, miten tilanne kehittyisi. On syytä huomata, että Helsingin Urheiluhallinto, joka vastaa Itäkeskuksen uimahallin hallinnoinnista, oli tietoinen aktivistien uimapatrullista sosiaalisen median kautta. Vastuullinen päivystävä esimies oli paikalla tapahtuman aikana, vaikka henkilökunnalta ei ollut pyydetty lupaa.

Tulos:

Tapausta raportoitiin laajasti mediassa. Haastatteluissa urheiluhallinnon, uima- ja pelastusliiton, uimahallin henkilökunnan ja poliisin kanssa kävi ilmi, että kaikilla oli edelleen muistot tästä korkean profiilin tapauksesta. Kuitenkin kukaan ei ollut seurannut pyyntöä poliisitutkinnasta, ja tapauksesta ei ollut virallista kirjausta.

Liittyvät tapahtumat:

Jakomäen musliminaisten uimatunti

Vuonna 2011 Jakomäen uimahalli lopetti uimatuntinsa musliminaisille. Päätös erillisten uimahetkien lopettamisesta musliminaisille tehtiin muiden uimareiden antaman negatiivisen palautteen vuoksi, kertoi liikuntapaikkatoimen päällikkö. Ennen Jakomäen uimahalli tarjosi lauantaiyöhään tarkoitettua erityisen uimatunnin, jota kutsuttiin "maahanmuuttajien uima hetkeksi" erään muslimityttöjen uimakurssin jälkeen. Tämä sessio houkutteli myös muita naisia. Osastopäällikkö totesi, että päätös erillisen tunnin lopettamisesta tehtiin korkeammalla viranomaisella. Hän korosti, että tunnin ajoitus oli ollut kiistanalainen. Aiemmin uimahalli ei ollut avoinna yleisölle lauantaisin ja oli nyt avattu antamaan musliminaisille mahdollisuus oppia uimaan, mikä johti kiistoihin (YLE, 2011).

Bloggaaja paljastaa viestejä Suomi Ensin -liikkeen johtajalta – "Kohdennetut toimet yhteistyössä vaihtohtoisen median kanssa"

Tämä tapaus käsittelee suosittua bloggaajan julkaisemaa sarjaa viestejä, jotka on kirjoittanut "Suomi ensin" -maahanmuuttovastaisen liikkeen johtaja. Nämä viestit valottavat organisaation strategioita ja sen yhteistyötä vaihtohtoisten medioiden kanssa. Bloggaajan kirjoitus paljastaa keskeisen hahmon Suomi Ensin (Suomi ensin) -liikkeen viestejä. Nämä viestit paljastavat huolestuttavan agendan organisaation toimien takana. Liikkeen kriittiset kommentit maasta ja sen poliittisesta johdosta korostavat ryhmän kansallismielisiä tunteita. Viestien mukaan organisaation tavoitteena on häiritä, painostaa ja pelotella tahoja, jotka tekevät yhteistyötä maahanmuuttajien ja heidän lastensa kanssa, kannustaen heitä harkitsemaan "liberaaleja projektejaan".

"Suomi ensin" oli suomalainen kansallismielinen puolue, joka kehittyi "Suomi ensin" -maahanmuuttovastaisen aktivistiryhmän toiminnasta poliittiseksi puolueeksi. Puolue oli tunnettu katutoiminnastaan ja aktiivisesta läsnäolostaan sosiaalisessa mediassa. Se asetti ehdokkaita eduskunta-, Euroopan parlamentti-, kunnallis- ja aluevaaleihin. Vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeen puolue poistettiin puolerekisteristä, koska se ei ollut saanut yhtään paikkaa kahdessa peräkkäisessä eduskuntavaalissa. Samana vuonna heinäkuussa puolue hakeutui konkurssiin ja ilmoitti toimintansa lopettamisesta.

Niin sanotut "kohdennetut mielenosoitukset" pyrkivät "tunnistamaan huolenaiheita herättäviä yksilöitä ja lähestymään heitä läheltä." Eräässä tapauksessa ryhmä yritti kohdata yksittäisen henkilön, korostaen heidän konfrontatiivista lähestymistapaansa. Toisessa tapauksessa johtaja mainitsi tilanteen, jossa protestit olivat tapahtuneet karatekursseilla, jotka oli tarjottu turvapaikanhakijoille, vihjaillen, että tällaiset toimet saattoivat estää organisaatioita tarjoamasta ilmaisia karatekursseja pakolaisille. Viestit osoittavat, että yksilöitä ja organisaatioita, jotka tukevat maahanmuuttajia, häirittiin edelleen. Jopa silloin, kun aktivisti yritti puuttua tilanteeseen, johtaja jatkoi provosoivaa retoriikkaansa. Kysymyksiä heräsi ohjeista, joita sovelletaan vihapuheen tapauksiin, ja siitä, miksi henkilökunta ei puuttunut tilanteeseen.

Vaihtoehtoisilla medioilla näyttää olevan merkittävä rooli Suomi Ensin -liikkeen toiminnassa. Johtaja on esiintynyt useita kertoja alustoilla, kuten MV-lehti, korostaen koordinoitujen toimien tärkeyttä vaihtoehtoisten medioiden kanssa. He uskovat, että yksilöiden henkilökohtaistaminen ja julkisesti heidän kohteidensa paljastaminen ja sitten heidän henkilökohtainen kohtaaminen, vaikuttaa enemmän kuin pelkät artikkelit tai verkkokeskustelu.

Huhtikuussa 2019 Helsingin poliisilaitos ilmoitti epäilyksistä puolueen eduskuntavaalikampanjaan osallistuneita jäseniä, mukaan lukien silloista puheenjohtajaa ja toista ehdokasta kohtaan. Poliisi väitti, että kampanjan mainoksissa näytettiin syrjivää sisältöä maahanmuuttajia ja seksuaalivähemmistöjä kohtaan, mikä saattoi täyttää rikosoikeudellisten syytteiden kriteerit.

Rasismi ja sanallinen väkivalta Helsingin uimahallissa

Helmikuussa 2020 tapahtui valitettava rasistinen häirintätapaus Helsingin uimahallissa, jossa oli mukana Nasima Razmyarin, Helsingin kulttuuri- ja vapaa-ajan apulaiskaupunginjohtajan äiti. Tämä tapaus korostaa tarvetta puuttua rasismiin ja sanalliseen väkivaltaan julkisissa tiloissa (Iltasanomat, 2020). Helsingin kulttuuri- ja vapaa-ajan apulaiskaupunginjohtaja Nasima Razmyar kertoi Twitterissä, että hänen äitiään oli kohdannut rasistinen sanallinen väkivalta paikallisessa uimahallissa. Razmyar sai ensin tiedon tapauksesta maahanmuuttoasioihin erikoistuneen henkilön Twitter-ketjusta. Ketjussa kerrottiin, että "monikulttuurisen poliitikon äiti" oli joutunut rasistisen vihapuheen kohteeksi osallistuessaan vesijumppaan. Aggressiivinen henkilö oli väitetysti konfrontoinut Razmyarin äidin halventavilla huomautuksilla ja syyttänyt häntä maassa oleskelusta laittomasti hankituilla varoilla.

Kun Razmyar näki Twitter-ketjun, hänellä oli aavistus siitä, että hänen oma äitinsä voisi olla uhri. Hän vahvisti epäilyksensä välittömästi soittamalla äidilleen, joka oli valinnut olla huolestuttamatta tyttärtään tapahtumasta. Razmyar ilmaisi kiittolisuutensa niille, jotka olivat puuttuneet tähän ahdistavaan tilanteeseen, korostaen rasismiin ja vihapuheeseen liittyvän valitettavan yleisyyden Helsingissä. Hän tunnusti tarpeen yhteisille ponnisteluille tällaisen käyttäytymisen torjumiseksi. Myöhemmin selvisi, että aggressori oli aiemmin kohdistanut hyökkäyksensä myös Razmyarin äitiin. Huolimatta Razmyarin puuttumisesta tilanteeseen, yksilö jatkoi rasistisia purkauksiaan. Pyrkimykset saada tilan henkilökunta mukaan kohtaamiseen kohtasivat rajoituksia, koska henkilökunta epäröi puuttua tilanteeseen suoraan. Tämä herätti kysymyksiä henkilökunnalle annetuista ohjeista vihapuheen käsittelemiseksi.

Helsingin urheilunjohtaja Tarja Loikkanen myönsi, että rasismia ja sopimatonta käytöstä ei siedetä urheilutiloissa. Hän huomautti kuitenkin, että keinot puuttua sanalliseen häirintään ja rasismiin olivat jonkin verran rajalliset. Henkilökunta voi parhaimmillaan antaa suullisia varoituksia tällaisesta käytöksestä. Äärimmäisissä tapauksissa asiakkaat voivat joutua poistumaan tiloista tai jopa saamaan porttikiellon. Loikkanen myönsi, että kynnyksen määrittäminen tällaisten toimien toteuttamiseksi voi olla haastavaa. Hän korosti tarvetta selkeämmille ohjeille ja koulutukselle henkilökunnalle, jotta tällaiset tapaukset käsiteltäisiin tehokkaasti.

Tämä tapaus Helsingin uimahallissa korostaa edelleen rasismiin ja sanalliseen väkivaltaan liittyvää jatkuvaa ongelmaa julkisissa tiloissa. Vaikka toimenpiteitä onkin tehty tällaisen käyttäytymisen

torjumiseksi, tarvitaan parannettua koulutusta ja ohjausta henkilökunnalle varmistukseksi, että vihapuheen tapaukset käsitellään tehokkaasti. Tämä tapaus muistuttaa siitä, että taistelussa kaikkien yksilöiden mukaan ottavien ja kunnioittavien ympäristöjen luomiseksi julkisissa tiloissa on vielä paljon tehtävää.

Maahanmuuttajanuorten nuorten kuvaaminen Espoon uimahallissa

Kesällä 2023 maahanmuuttovastainen aktivisti meni Helsingin naapurikaupungin Espoon uimahalliin kuvatakseen maahanmuuttajilta näyttäviä lapsia, jotka väitettiin käyttäytyvän huonosti tilassa. Paikalla ollut uimavalvoja pyysi miestä lopettamaan, koska hän koki miehen ahdistavan lapsia. Uimavalvoja näytti äärioikeistolaisaktivistin silmissä myös maahanmuuttajataustaiselta ja joutui siksi itsekin tämän kuvaamisen ja suullisen väkivallan kohteeksi. Poliisi kutsuttiin paikalle ja ohjasi miehen ulos. Hänelle kerrottiin, että häntä vastaan ei tehtäisi rikosilmoitusta, mutta että hänelle annettaisiin porttikielto uimahalliin. Helsingin kaupunki julkaisi myöhemmin lausunnon, jossa se tuomitsi rasistisen toiminnan uimahallissa ja korosti, että kaikilla, riippumatta taustastaan, oli oikeus käyttää kaupungin julkisia tiloja ilman pelkoa häirinnästä.

Traaginen hukkumistapaus Helsingin Jakomäen hiekkakuopilla

Heinäkuun lopussa vuonna 2023 Helsingissä tapahtui sydäntäsärkevä tapahtuma, kun 10-vuotias poika hukkui traagisesti Jakomäen hiekkakuopilla. Nuori uhri kuului suomalaiseen somaliperheeseen.

10-vuotiaan lapsen elämä päättyi Jakomäen hiekkakuopilla Helsingissä. Surullinen tapahtumien sarja alkoi purkautua sunnuntai-iltana, kun lapsi ei palannut kotiin. Huolestuneet perheenjäsenet ottivat välittömästi yhteyttä hätäpalveluihin ilmoittaakseen katoamisesta, mikä johti viranomaisten aloittamaan etsintäoperaation alueella. Lopulta pojan tavarat löytyivät hiekkakuopan rannalta, mikä johti sukeltajien lähettämiseen paikalle.

Lapsi hukkui Jakomäen hiekkakuopilla sunnuntaina ja löydettiin elottomana hieman puolenyön jälkeen. Paikalla kerrotaan olleen muita henkilöitä tuolloin. Toistaiseksi rikosepäilyjä ei ole, ja poliisi tutkii tapausta kuolemansyyn selvittämisenä. Päälystutkija Ritva Elomaa korosti tarkkaa tutkintaa tragedian ympärillä vallitsevista olosuhteista. Lisäksi selvitetään mahdollista vastuuta. Tutkimus jatkuu haastatteluilla ja todistajien kuulemisella.

Lampeen reuna muuttui improvisoiduksi muistomeriksi, joka oli koristeltu kynttilöillä, kukilla, Legoilla ja leikkiautoilla nuoren koulupojan muistoksi. Kynttilöissä luki "levossa" ja "hyvä ystävä". Pyöreä kivi pitää pienen kirjeen paikallaan. Yksi sydämellinen viesti ilmaisi: "Sait minut nauramaan esikoulussa. Muistan sinut aina."

Jakomäen hiekkakuopat sijaitsevat Pohjois-Helsingissä lähellä Vantaan rajaa, eivätkä ne ole virallisia uimapaikkoja, vaikka alueelle virallisen uimapaikan perustamista onkin harkittu ajoittain (Iltalehti, 2023). Haastattelujen perusteella tiedetään, että maahanmuuttajat mieluummin uivat salaisilla ja ei-virallisilla paikoilla välttääkseen muiden uimareiden rasistista häirintää.

Johtopäätös:

Suomessa on ollut useita tapauksia, jotka liittyvät rasismiin ja maahanmuuttovastaisuuteen uimahalleissa ja muissa julkisissa tiloissa. Nämä tapaukset korostavat tarvetta torjua tällaista käyttäytymistä ja tarjota parempaa koulutusta ja ohjausta henkilökunnalle, jotta he osaavat puuttua vihapuheeseen ja rasismiin tehokkaasti. Lisäksi tarvitaan selkeitä ohjeita siitä, miten tällaiset tapaukset käsitellään ja mitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa.

On myös tärkeää, että viranomaiset ja poliisi tutkivat ja seuraavat tällaisia tapauksia tarvittaessa ja että oikeusvaltion periaatteita noudatetaan. Jokaisella on oikeus turvalliseen ja syrjimättömään ympäristöön julkisissa tiloissa, ja tällaista käyttäytymistä ei pidä sallia.

Lopuksi on tärkeää, että yhteiskunta ja viranomaiset työskentelevät yhdessä edistääkseen monikulttuurisuutta, ymmärrystä ja kunnioitusta kaikkien kansalaistensa keskuudessa. Tämä voi auttaa vähentämään rasismia ja maahanmuuttovastaisuutta ja luomaan yhteiskunnan, jossa kaikki voivat tuntea olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi.

Lähdet:

ESS. 2017. <<https://www.ess.fi/paikalliset/718982>>

Yle. 2011. <<https://yle.fi/a/3-5301751>>

Iltalehti. 2023. <<https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/133dc942-0325-4616-a115-aa416e9a2285>>

Youtube. 2023. <<https://www.youtube.com/watch?v=ceEgUj24v-w>>

Iltasanomat. 2020. <<https://www.is.fi/politiikka/art-2000006418244.html>>

Vantaan Sanomat. 2016. <<https://www.vantaansanomat.fi/paikalliset/1780693>>

SUH. 2023. <<https://suh.fi/tukes-and-fsl-worried-about-childrens-swimming-skills/>>

Kuva: Simon Buchou, Unsplash